

BUONAVITA EN VIGNALI, GEKRUISTE BESTEMMINGEN

Auteur(s): Jacques MACÉ

Vertaald uit het Frans door Roel Vos

Febr. 2024

Na de plotselinge dood van zijn trouwe butler en speciaal agent Cipriani, zonder te kunnen profiteren van de hulp van de katholieke, apostolische en Romeinse religie, werd Napoleon zich bewust van de waarschijnlijkheid van zijn einde in ballingschap en op 22 maart 1818 vroeg hij kardinaal Fesch om een kapelaan naar Sint-Helena te sturen. Pater Antonio Buonavita, die de keizer had gekend op het eiland Elba, arriveerde in september 1819 in Longwood, vergezeld door een jonge priester genaamd Angelo Paulo Vignali. Buonavita keerde op 17 maart 1821 terug naar Europa; Het was dus pater Vignali die de laatste sacramenten aan Napoleon toediende en zijn begrafenis leidde. Deze twee geestelijken stierven beiden vóór 1840 en konden niet deelnemen aan de Terugkeer van de overblijfselen van Napoleon. Wie waren zij en wat gebeurde er met hen na de dood van de keizer?

Antonio Buonavita

In Nebbio, tussen Calvi en Bastia, was het heuveldorp Pietralba in het midden van de 18e eeuw de thuisbasis van een paar families van kleine landeigenaren, trots op hun insulaire karakter, maar open voor de buitenwereld. Daar werd in 1752 een kind geboren, Antonio genaamd, dat op zeer jonge leeftijd voorbestemd was voor het priesterschap, niet om zijn priesterschap op het eiland uit te oefenen, maar om het geloof over de zeeën te verspreiden. Na een initiële opleiding aan het jezuietencollege in Bastia, ging hij theologie en filosofie studeren aan de Universiteit van Pisa, ontving kleine wijdingen en werd op 20 december 1777 op 25-jarige leeftijd door de bisschop van Calvi tot priester gewijd. Antonio Buonavita zal zijn hele leven onderweg zijn. Als jonge priester ging hij naar Cadiz, waar hij familierelaties had en werd kapelaan bij de Spaanse marine voordat hij in 1779 naar Mexico vertrok als missionaris van de Congregatie voor de Verspreiding van het Geloof. We vinden hem achtereenvolgens leraar van de zoon van de onderkoning Manuel-Antonio de Florès, kapelaan van het militair hospitaal van Jalapa, kapelaan van het koninklijk kasteel van Perote toen, in 1788, priester van Santa Magdalena de Yecapixtla, niet ver van Mexico. Hij zal er twintig jaar blijven. Ondertussen veranderde een andere Corsicaan, zeventien jaar na Antonio geboren, de loop van de geschiedenis in Europa en veroverde Spanje in 1808, wat niet naliet grote onrust te veroorzaken in de Spaanse koloniën. Amerika en vooral in Mexico, waar de bevolking in deze gebeurtenissen de mogelijkheid zag om onafhankelijkheid te bereiken. Pater Buonavita sloot zich vervolgens aan bij de jezuietenmissies in Paraguay en besloot toen, moe, via de Verenigde Staten en Philadelphia terug te keren naar Europa. Het was in deze stad dat hij werd getroffen door een beroerte, die hij niet zonder gedeeltelijke verlamming en ernstige spraakproblemen overleefde. Pas in 1811 arriveerde hij in Spanje en stelde zich in dienst van zijn landgenoot koning Jozef, die hem de leiding gaf over geheime geldoverdrachten. Tijdens een missie tussen Madrid en Valencia werd hij gevangengenomen door generaal Villacampa, met executie bedreigd en gered door maarschalk Suchet, gouverneur van Valencia, die een uitwisseling uitvoerde. Op 2 augustus 1813 werd hij benoemd tot erekanunnik van de kathedraal van Tortosa. Tijdens de evacuatie van Andalusië stak Buonavita de Middellandse Zee van west naar oost over, bezocht zijn geboorte-eiland opnieuw en ging vervolgens naar Rome om te beslissen over de voortzetting van zijn carrière, omdat hij op 62-jarige leeftijd niet van plan was de activiteiten ervan te staken. Vervolgens hoorde hij van de installatie van

Napoleon op het eiland Elba en vroeg om daar benoemd te worden. Verbonden aan de vicaris-generaal van het eiland, werd hij opgeroepen om te dienen voor Napoleon en zijn kleine hofhouding, Bertrand, Drouot en Cambronne. Zo zat hij op 2 augustus 1814 op de eerste rij om getuige te zijn van de aankomst van Madame Mère, die zich bij haar zoon kwam voegen. De oude dame is blij zo'n eminente landgenoot te ontmoeten en voegt hem toe aan haar dienst als kapelaan. Napoleon zal zich nog herinneren, dat hij de abt ontmoette, toen hij met zijn moeder kwam lunchen of koffie drinken in Casa Vantani in Portoferraio. Bij de Honderd Dagen vraagt Madame Mère haar kapelaan om haar naar Parijs te vergezellen en Buonavita ontdekt de hoofdstad. Voor een korte tijd sinds Napoleon al snel voor de tweede keer afstand deed en het pad van ballingschap insloeg. Toen Madame Mère hoorde dat haar zoon op het Île d'Aix zijn lot in de handen van de Engelsen had gelegd, stuurde ze pater Buonavita naar Londen om de mogelijkheid te onderzoeken dat ze zich bij hem in Engeland zou voegen. Hij arriveerde daar terwijl Northumberland al richting Sint-Helena voer. Hij sloot zich aan bij Madame Mère in Rome en werd aalmoezenier van prinses Pauline Borghese, voor wie, ook al was de vurigheid van haar de jeugd was gekalmeerd, een fulltime biechtvader waarschijnlijk niet nutteloos was.

De keuze van de kardinaal

Eind mei 1818 ontving kardinaal Fesch de brief van grootmaarschalk Bertrand, waarin hij de dood aankondigde van Cipriani, aan wie zijn laatste taken moesten worden vervuld door een predikant van de Anglicaanse religie, waarin hij specificeerde: “Wij voelen de behoefte aan een predikant van onze religie. U bent onze bisschop, we willen dat u er een stuurt, Frans of Italiaans. Kies in dit geval alstublieft een goed opgeleide man, nog geen veertig jaar oud, en vooral met een zachtvaardig karakter en die niet koppig is met anti-Gallicaanse principes”. Na het onvoorziene ongeluk in Waterloo werd het vertrek van Napoleon inderdaad overhaast georganiseerd en hoewel men erin geslaagd was een jonge dokter te vinden, die geïnteresseerd was in een reis naar de Verenigde Staten, maar zich terugtrok toen hij hoorde dat de bestemming Sint-Helena was, dacht niemand eraan een kapelaan aan te nemen. Terwijl hij door de Kaapverdische eilanden trok, bood een Portugese priester aan zich bij de entourage van de keizer aan te sluiten, maar de generaals Bertrand en Montholon, die tijdens hun jeugd tijdens de revolutionaire periode een zekere onverschilligheid hadden behouden voor religieuze zaken, sloegen het voorstel af, blijkbaar tot spijt van hun huilende vrouwen, ook al had een van hen, de gravin van Montholon, een tamelijk turbulent liefdesleven geleid. Zozeer zelfs dat we voor de doop van de twee kleine Montholons en Arthur Bertrand, geboren in Longwood, een beroep moesten doen op de dienst van de Anglicaanse eerwaarde Vernon. De dood van Cipriani op 27 februari 1818 en de verplichting om de plechtigheden zijn begrafenis aan de Eerwaarde Boys toe te vertrouwen, brachten de keizer er echter toe zijn standpunt te herzien, waarbij hij zelf aan zijn mogelijke einde in zijn ballingschap dacht. Bovendien was hij het beu om weinig meer te voeren dan gesprekken met zijn metgezellen over militaire onderwerpen en hij stelde zich voor, dat de aanwezigheid van een geestelijke meer intellectuele mogelijkheden voor hem zou openen. Op dit niveau zal hij teleurgesteld zijn. Kardinaal Fesch was het, nadat hij had gedacht aan een Florentijnse abt genaamd Vincenzo Parigi, die werd ontslagen wegens twijfelachtige moraliteit, het met Madame Mère eens dat de loyaliteit van abt Buonavita aan de keizerlijke familie, zijn kennis van tropische landen en zijn vroomheid hem een goede kandidaat maakten. Omdat Sint-Helena echter door het Vaticaan als missieland werd beschouwd, was de aanwezigheid van twee priesters daar canoniek noodzakelijk, zodat ze bij elkaar konden biechten en de eucharistie konden blijven vieren in geval van dood. Abt Buonavita stelde vervolgens aan de kardinaal voor om een jonge Corsicaanse priester toe te voegen, die vier jaar in Rome was geweest om een doctoraat

in de filosofie voor te bereiden. Zijn naam was Angelo Paulo Vignali. Hij werd gekozen, ook al sprak hij nauwelijks Frans en ondanks zijn nogal ruwe Corsicaanse boerenlichaamsbouw.

Angelo Paulo Vignali

Laten we ons verplaatsen naar het hart van Corsica, ongeveer twintig kilometer ten noorden van Corte richting Bastia, in de streek van Rostino. Binnen een straal van een paar kilometer vinden we Morosaglia, de geboorteplaats van Pascal Paoli, La Porta, het bolwerk van de familie Sébastiani, Saliceto, de geboorteplaats van de conventionele Saliceti, Ponte-Novo waar op 8 mei 1769 de patriotten van Paoli werden vernietigd door dertigduizend Fransen aan de kusten [van Corsica), terwijl ze de troon van de vrijheid verdrongen in golven van bloed en acht kilometer boven Ponte-Novo, via een kleine bergweg, het dorp Bisinchi. Het was daar, of beter gezegd in het gehucht Vignale, nog twee kilometer boven Bisinchi, dat Angelo Paulo Vignali op 11 april 1789 werd geboren. Casa Vignali, een imposant gebouw van twee verdiepingen gemaakt van schiststeen, bestaat nog steeds. Angelo-Giovanni Vignali, Paulo's vader, was een vrij rijke landeigenaar (wijnstokken, olijfbomen) en hij genoot een zekere lokale invloed. Hij was burgemeester van de gemeente Bisinchi van 1808 tot 1812. Zijn oudste zoon Paulo was georiënteerd op een kerkelijke carrière, naar het voorbeeld van een van zijn ooms, ook Ange-Paul genaamd. En heel logisch ging hij studeren in de aangrenzende vallei, aan het seminarie van La Porta d'Ampugnani, opgericht door mgr. Louis Sébastiani de La Porta, eerste bisschop van Ajaccio, oom van een andere Sébastiani, Horatius, die als generaal zal dienen en diplomaat is tijdens het Empire. De Sébastiani vormen een clan, die regeert over Rostino en de Vignali, uit Vignale, behoren tot hun dienaren. Paul Vignali ontving de tonsuur in 1807 op 18-jarige leeftijd, het sub-diaconaat in 1813, het diaconaat in april 1814 en het priesterschap vijf maanden later, op 24 september 1814. Vervolgens vertrok hij vanuit Bastia naar Rome om daar zijn studie voort te zetten met een stop in Portoferraio, waar de gevallen keizer enkele maanden heeft geregeerd. In de Corsicaanse en kerkelijke omgeving van Rome ontmoette hij pater Buonavita, oorspronkelijk afkomstig uit een regio dicht bij de zijne.

De kleine karavaan

De voorbereiding op hun vertrek duurde enkele maanden, zoveel zelfs dat in de tussentijd dokter O'Meara uit Sint-Helena werd verdreven en grootmaarschalk Bertrand de kardinaal ook vroeg een chirurg te sturen. Dokter Foureau de Beauregard, de chirurg van Napoleon op het eiland Elba, werd benaderd, maar de financiële pretenties van betrokkene schokten het economische gevoel van Madame Mère en haar halfbroer. Ze twijfelden zelfs aan de noodzaak van een dergelijke uitgave, omdat een Oostenrijkse helderziende hen verzekerde dat de keizer niet langer op Sint-Helena was en op engelenvleugels was weggevlagen. Hun keuze viel opnieuw op een Corsicaan van dertig jaar, Francesco Antommarchi, aanbevolen door ridder Colonna, rentmeester van Madame Mère. Er wordt gedebatteerd over de kwaliteit van zijn medische studies in Pisa of Florence en hij had nooit persoonlijk patiënten behandeld, maar het is bewezen, dat hij een opleiding in autopsie had gevolgd bij de beroemde professor Mascagni en dat hij deze kunst met een erkend talent beoefende. Hij zal de gelegenheid krijgen om dit aan Sint-Helena te bewijzen. Het was ook nodig om versterking naar Longwood te sturen: een butler, Jacques Coursot, voorheen lid van de keizerlijke huishouding, die in Rome in dienst was bij Madame Mère en een kok, Jacques Coursot, in dienst van Pauline Borghese. Kardinaal Fesch gaf dit team van vijf man de bijnaam kleine karavaan. De benoeming van Abbes Buonavita en Vignali kreeg de goedkeuring van paus Pius VII, die zo vriendelijk was om op 5 februari 1819 Antoine Buonavita de titel van

apostolisch protonotaris en de functie van apostolisch priester van Sint-Helena te geven.

Abt Vignali kreeg bij decreet toestemming om in Sainte-Hélène verspreider van het geloof uit te oefenen en was ook voorzien van een certificaat om geneeskunde en chirurgie uit te oefenen. We weten echter niet hoeveel studies hij op dit gebied heeft uitgevoerd, omdat kardinaal Fesch ervoor zorgde hem te schrijven: “Ik wil dat u de tweede aalmoezenier van de keizer wordt. De kennis die u op het gebied van de geneeskunde heeft, zal u er nooit van weerhouden uzelf als iets anders dan een kapelaan te zien en u zult deze slechts uitoefenen zoveel als nodig is.” Het enige wat ons nog restte was wachten op de paspoorten die werden afgeleverd door Lord Burghest, de Britse ambassadeur in Florence en we konden eindelijk vertrekken op 15 februari 1819, na een receptie gegeven door Madame Mère, in aanwezigheid van haar kinderen Pauline en Lucien. Aan Mgr Buonavita werden voorwerpen van aanbidding en priesterlijke ornamenten toevertrouwd, bedoeld om een kapel voor de keizer te installeren, evenals een doos met boeken en geschenken. De reis naar Londen, zonder Frankrijk te doorkruisen, duurde twee maanden. In Parma kregen ze een haarlok van de koning van Rome, ze bereikten Genève via Turijn en Mont-Cenis, vervolgens het Groothertogdom Baden, waar Groothertogin Stéphanie de Beauharnais regeerde, Frankfurt, waar ze werden ontvangen door de Gravin de Survilliers, echtgenote van de voormalige koning Joseph, die liever een prettig vrijgezellenleven leidde in de Verenigde Staten. Niet ver daarvandaan, in Offenbach, ontmoetten ze de graaf van Las Cases, wiens informatie hen al in de stemming bracht voor Longwood. Hij gaf hun twee portretten van de koning van Rome, het ene aangeboden door koning Hieronymus, het andere door koningin Hortense. Via Antwerpen, Oostende en Dover kwamen ze uiteindelijk op 19 april 1819 in Londen aan. De formaliteiten van hun vertrek duurden nog bijna drie maanden, waarbij de Engelsen blijk gaven van een zekere kwade wil. In het bijzonder verzette Lord Bathurst zich tegen de inscheping van pater Vignali, met het argument dat er slechts aan één kapelaan toestemming was verleend. Buonavita moest zijn kwaliteiten bewijzen en een cursus kerkelijk recht geven om de aanwezigheid van zijn assistent te rechtvaardigen. Door deze vertraging kon Antommarchi dokter O'Meara ontmoeten, die uit Sint-Helena was verdreven.

Deze informeerde hem over de feitelijke gezondheidstoestand van de keizer en de kok Chandelier om navraag te doen bij zijn voorganger Lepage, die hem adviseerde nieuw keukengerei mee te nemen, terwijl Buonavita verschillende bezoeken bracht aan de Romeinse apostolische vicaris in Londen, mgr. Slater, van Ierse afkomst, die hem op de hoogte bracht van de gewoonten en gebruiken in Anglicaanse landen. Uiteindelijk, op 9 juli, ging de kleine karavaan aan boord van een goedertransportvloot, die de route naar Sint-Helena nam. Degenen voor wie dit de eerste langeafstandsreis was, waardeerden het ongemak van de overtocht matig. Bij het oversteken van de evenaar ontsnapte alleen Buonavita, die al op het zuidelijk halfrond had gereisd, aan de rituelen van de traditionele doop.

De “parochie” van Longwood

In de eerste dagen van september werd Napoleon op de hoogte gebracht van de aanstaande komst van een kapelaan en een arts, maar zonder precieze informatie over hun identiteit. De kleine karavaan landde op 21 september in Jamestown: Coursot en Chandelier werden rechtstreeks naar Longwood gestuurd, waar Napoleon hen uitvoerig ondervroeg over de levensomstandigheden in Rome van zijn moeder en verschillende leden van zijn familie. Maar de twee abten en de dokter werden eerst ontvangen door Hudson Lowe in Jamestown Castle. Deze situatie veroorzaakte, zoals men zich kan voorstellen, grote irritatie bij Napoleon en de volgende dag werden de drie mannen in Longwood ontvangen in een zeker klimaat van spanning. Diep geschokt toen hij hoorde dat ze geen enkele boodschap van zijn dierbaren voor hem overbrachten, ondervroeg hij pater Buonavita uitvoerig over zijn leeftijd en zijn

gezondheidstoestand, waarbij hij moeite had het feit te verbergen dat hij had verwacht een geestelijke van een ander niveau te ontvangen. Vervolgens sprak hij over Corsica en Ponte Novo met Vignali aan wie hij, ondanks zijn Romeinse certificaat van medische kennis, op geen enkele manier overwoog zijn gezondheid toe te vertrouwen. Ten slotte vroeg hij hen een afspraak te maken om elke zondag de mis in zijn woonkamer te vieren. Toen was het de beurt aan Antommarchi, die hij beschouwde als een onervaren en aanmatigende jongeman, waarin hij nauwelijks ongelijk had en hij aarzelde enigszins voordat hij hem toestond hem te onderzoeken. Hij gaf hem onmiddellijk de opdracht om voor abt Buonavita te zorgen, uit angst dat de kardinaal alleen deze goede oude man had gestuurd om hem hier te laten begraven. De drie aangekomenen namen vervolgens hun intrek: Antommarchi in de voormalige kamer van dokter O'Meara, Vignali in die van generaal Gourgaud en voor Buonavita werd het appartement van generaal Montholon werd in tweeën gedeeld, die zich daar sinds het vertrek zeer op zijn gemak voelde sinds het vertrek van zijn vrouw en kinderen in juli vorig jaar. Als we de verhalen moeten geloven die Marchand, Montholon of Ali jaren later hebben geschreven, zijn de nieuw aangekomenen gemakkelijk in het bestaande team geïntegreerd. De werkelijkheid was ongetwijfeld anders, te oordelen naar de toon van de brief, die Charles de Montholon stuurde aan zijn vrouw Albine, nieuwsgierig om te weten hoe het leven in Longwood was na haar vertrek: deze arme meneer Buonavita is volkomen stervende, hij is nauwelijks goed in de mis op te zeggen. De tweede priester is een Corsicaanse bergman, wiens opleiding zijn wilde en rauwe uiterlijk niet heeft veranderd. Ik betwijfel ten zeerste of hij ooit enige charme aan de samenleving zal toevoegen. In dezelfde geest vertelt Hudson Lowe in Frans op 27 januari 1821 een gesprek, dat hij had met generaal Montholon: Hij [Napoleon] had niet de man gevonden waarop hij hoopte, een man met een goede opleiding, een theoloog, iemand die hem kon ondersteunen, stellingen in de theologie, die al zijn vragen over religieuze zaken zou beantwoorden, iemand die in staat was als gids te dienen bij het lezen van de Bijbel, in staat zijn geest te overtuigen en tevreden te stellen op punten waarop hij twijfels voelde. Deze situatie gaf de historicus Frédéric Masson, die vaak kritisch was in zijn beoordeling van de metgezellen van Sainte-Hélène, de kans om een van haar felste pagina's te schrijven: 'Wat! Er was een manier, waarop Napoleon, een man van wetenschap en een man van geloof als metgezellen kon aanbieden; men zou zijn lichaam kunnen verlichten, zijn geest kunnen afleiden, zijn verbeelding kunnen amuseren, zijn ellende de enige troost kunnen bieden en dit zijn de mannen die gestuurd zijn om bij hem te wonen, hem te onderhouden en fysiek en moreel voor hem te zorgen. Hoewel hij gewend was aan de onbekwaamheid van Fesch, begreep hij het deze keer niet. Je zou zeggen dat hij doelbewust deze drie Corsicanen had uitgekozen om, tegenover de briljante Corsicaan, te vertegenwoordigen wat Corsica te bieden had in termen van onbekwaamheid, intriges en onwetendheid: een oude man die, als een beroerte hem in de steek liet, niet zweeg, stamelde afwisselend in Spaans en Italiaans over zijn kerkelijke campagnes in Mexico en leek niets te weten over een ander halfmond; een jonge priester die, zoals gezegd, had gestudeerd aan het seminarie van Saint-Sulpice en aan een Romeins seminarie, gaf het meest ongelukkig idee van het onderwijs dat daar werd ontvangen; eindelijk een vreselijke man, gek van ijdelheid, ambitie en gewin, niet slecht opgevoed, omdat landelijkheid soms goede dingen heeft, maar gedurfd, vertrouwd en zichzelf gelijk aan iedereen, zo niet superieur: een verbazingwekkend idee van zichzelf dat een aanvulling was op een stille onwetendheid en een onverstoortbaar zelfvertrouwen. Geen commentaar.' Het salaris van Buonavita werd vastgesteld op 6.000 frank per jaar, dat van Vignali op 3.000 en dat van Antommarchi op 9.000. De volgende zondag konden de twee abten de mis opdragen in de woonkamer, waarna de eetkamer van Longwood in een kerk werd omgevormd met een verwijderbare kapel. Bedienden, zoals Ali ons uitvoerig vertelt: "Hebben wit papier werd aan het plafond geplakt en Chinees papier, rode achtergrond met gouden bloemen, met rand, bedekte de muren. Er werd een vrij grote

hoeveelheid wit satijn gekocht om de onderkant en twee zijkanten van de plaats waar het altaar zou worden geplaatst te bekleden en groen satijn voor de bekleding waarvan een draperie werd gemaakt. Al dit ophangen werd verwijderd door middel van haken die aan de muur waren bevestigd en ringen die aan de stof waren genaaid [...] Van de prachtige mahoniehouten serveertafel werd een altaar gemaakt. De voorkant van het altaar was gemaakt van wit satijn; een groene fluwelen rand omlijstte het; op de onderste hoeken zijn gekroonde N's gemaakt en in het midden een kruis in gouden vlechtwerk. Het altaar was bedekt met perkaal baptistendoeken, afgezet met groot kant. Een kleine tabernakel in de vorm van een oude tempel, versierd met zuilen en met daarboven een kruis, werd door Pierron van karton gemaakt; vier fakkels versierd met kaarsen en vazen gevuld met bloemen vormden de gehele versiering van het altaaroppervlak [...]. Pater Buonavita droeg de mis op, pater Vignali in een klein rochet of klein koorhemd en Napoléon Bertrand vervulde de functies van koorknaap. Het was Vignali, die het Evangelie gaf om te kussen [...]. Toen de mis voorbij was en de keizer de tuin of de woonkamer betrad, werd de kapel in minder dan een kwartier weer een eetkamer [...]. Een paar weken later stond de keizer pater Vignali toe elke zondag de mis op te dragen in het huis van de grootmaarschalk, in de eerste plaats zodat mevrouw Bertrand niet verplicht zou zijn naar Longwood te komen, vooral niet als het slecht weer was en vervolgens zodat de mensen van wie hij wist dat die in het kamp woonden, konden deelnemen.

Verschillende goede katholieken waren de keizer dankbaar voor deze aandacht. Alle bedienden woonden de dienst bij, omdat de keizer iedereen volledig vrij liet in de beoefening van religie, maar het zou in zijn ogen slechts opgemerkt zijn om goddeloosheid te beïnvloeden. Buonavita wilde graag de situatie van de echtparen regulariseren in Longwood en bevestigde op religieuze wijze het huwelijk van de bediende Noverraz met Joséphine Brulé, de ex-dienstmeid van de gravin van Montholon, die uit liefde had geweigerd met haar minnares te vertrekken. Hij slaagde er echter niet in de koetsier Archambault te verenigen met Mary Foss, een gemengd ras, waarmee hij zijn onderkomen deelde boven de stal. Op 20 oktober 1819 vierde hij het huwelijk van Ali (Saint-Denis) met Mary Hall, de meid van gravin Bertrand, ondanks de tegenstand van Napoleon, die dit huwelijk met een negatieve blik bekeek. Hij vreesde dat de gravin het verlies van haar favoriete bediende zou gebruiken om haar idee om Sint-Helena te verlaten nieuw leven in te blazen. Er werd een compromis gevonden: ze trouwden, er werd een kamer voor het jonge stel ingericht op de zolder van Longwood, maar Mary zette haar dagdienst voort in het Bertrand-huis. Wat Vignali betreft, als niemand hem genoeg vertrouwde om hem zijn twijfelachtige medische kennis in de praktijk te laten brengen, droeg gravin Bertrand hem op om lessen Latijn, aardrijkskunde en wiskunde te geven aan haar kinderen, wier onderwijs zeer verwaarloosd was. Hij werd echter op 24 juli 1820 opgemerkt door grap te plegen. Die dag verlaat een ruiter gekleed in de geklede jas en hoed van de keizer Longwood House met hoge snelheid voor een lange eenzame tocht. Hudson Lowe werd onmiddellijk op de hoogte gebracht, het garnizoen werd gewaarschuwd totdat een uur later, toen de trooper terugkeerde, werd ontdekt dat het Vignali was. Hij zal het niet nog een keer doen.

De terugkeer van de abt Buonavita

Is de gezondheidstoestand van Mgr. Buonavita in de loop van 1820 zodanig verslechterd dat er vrees bestond voor zijn dood daar en dat de entourage van de keizer besloot om zijn terugkeer naar Rome te verzoeken? Dit is de verklaring, die in de officiële documenten staat, maar men kan redelijkerwijs denken dat het een voorwendsel is. Na het laatste uitstapje van Napoleon te paard naar Sandy Bay op 4 oktober 1820 verslechterde zijn gezondheidstoestand snel tot het punt dat generaal Montholon op 5 december in een brief aan zijn vrouw de vrees uitte, dat hij niet langer zou kunnen leven dan zes maanden. Na het mislukken van de

pogingen van generaal Gourgaud, die in 1818 naar Londen terugkeerde, om het Congres van Aix-la-Chapelle te interesseren voor het verbeteren van de detentievoorwaarden van de keizer, zagen Bertrand en Montholon niets anders dan een tussenkomst van de paus zelf, om een verandering van detentieplaats te verkrijgen. En welke betere ambassadeur voor een dergelijke missie dan mgr. Buonavita? Het is duidelijk dat een dergelijke operatie alleen mogelijk is door deze voor de Engelsen te verbergen en Montholon neemt de leiding over de dronkenschapsmanoeuvre. In zijn brieven aan zijn vrouw, doorgelezen door Hudson Lowe, legt hij zware nadruk op de verslechtering van Buonavita's gezondheid: 'Pater Buonavita wil ons verlaten. De goede oude man ligt op sterven, hij heeft zijn verzoek aan de gouverneur gericht. De kans is groot dat hij bij mooi weer wellicht naar Europa vertrekt. Sinds enkele weken is hij buiten dienst. We moeten er doen met de mis van abt Vignali (19 januari 1821).' Antommarchi en Montholon lieten in hun contacten met de gouverneur niet na dit punt duidelijk te maken en benadrukten het slechte politieke effect, dat een nieuwe dood in de entourage van generaal Bonaparte zou hebben. Hudson Lowe was overtuigd en accepteerde de repatriëring van abt Buonavita naar Engeland. Zijn vertrek is gepland op een schip dat op 17 maart 1821 vertrekt. Op 16 maart dineert de abt met de grootmaarschalk, die hem brieven van de keizer en hemzelf voor kardinaal Fesch overhandigt. De volgende dag, een zondag, droeg hij zijn taken over aan pater Vignali en woonde de dienst bij die laatstgenoemde bij, die Napoleon vanuit zijn bed in de kamer ernaast volgde voordat hij afscheid nam van de kapelaan, die hem verliet. Marchand vertelt ons het tafereel: "Deze goede oude man, die moeilijk kon lopen, naderde het bed en zette een knie op de grond om de hand van de keizer te kussen, die hem uitnodigde op te staan en te gaan zitten. Ik hielp hem door naar hem toe te gaan en hem mijn arm aan te bieden als steunpunt. De keizer sprak met hem over wat hij tegen zijn moeder en de zijnen te zeggen had tegen zijn familie bij aankomst in Rome. Abt Buonavita was diep ontroerd door de kalmte en berusting van de keizer, ook verbaasd door de verwoesting, die zijn gelaatstrekken aanrichtten, tot het punt dat hij zijn tranen niet kon bedwingen, toen hij de kamer verliet: "Mijn beste vriend, hij vertelde me: De keizer is erg veranderd, ik ga zijn familie waarschuwen dat als hij hier niet zo snel mogelijk wekomt, dit zijn einde zal zijn.' Vervolgens werd vergezeld door Antommarchi, die hem hielp zich aan boord in te richten, nadat Buonavita naar Jamestown ging. Het kostte zijn schip bijna drie maanden om Engeland te bereiken en hij arriveerde pas op 9 juli via Nederland in Rome, toen het nieuws over de dood van Napoleon op 5 mei zich over Europa begon te verspreiden. Hij werd op 10 juli in het Rinuccini-paleis ontvangen door Madame Mère en kardinaal Fesch, die zijn beschrijving van de toestand van de keizer als vals omschrijven. De volgende dag, gealarmeerd door de brief van haar broer, die aan de abt was afgeleverd, schreef Pauline Borghèse een brief aan de Britse premier om toestemming te vragen om naar Sint-Helena te reizen, toen het tragische nieuws haar bereikte. De missie van pater Buonavita was nutteloos. Mgr Buonavita hervatte zijn functie als kapelaan van prinses Pauline en profiteerde van een pensioen van 3.000 frank, betaald door Madame Mère volgens het voorschrift van de keizer. Jarenlang woonde hij afwisselend in Rome, Florence en Pisa. Maar na de dood van Pauline in 1827 besloot Madame Laetitia de uitbetaling van het pensioen op te schorten en onze abt bevond zich zonder behoorlijke middelen van bestaan. Walgend door de smerige hebzucht van Madame Mère, zoals hij aan generaal Bertrand schreef, waarin hij om financiële hulp vroeg, besloot hij zijn missionaire activiteit te hervatten.

Mgr. Buonavita op Mauritius

In 1810 werd Isle de France (nu: Mauritius, 2024) veroverd door de Engelsen, die het op het Congres van Wenen niet teruggaven aan Frankrijk, in tegenstelling tot Bourbon Island (of Réunion). Niettemin kreeg de bevolking door de capitulatie van generaal Decaen het recht

haar 'wetten, gebruiken en religie' te behouden. Onder de Anglicaanse regering werd Mauritius een katholiek missieland, onder de verantwoordelijkheid van een Ierse katholieke apostolische vicaris. In februari 1820 werd bisschop Slater, die pater Buonavita had ontmoet tijdens zijn bezoek aan Londen, benoemd tot apostolisch vicaris op Mauritius en vroeg hij Rome katholieke priesters te sturen, omdat de geestelijkheid op het eiland zeer ontoereikend was. Buonavita werd op de hoogte gebracht van deze situatie en solliciteerde en kreeg toestemming om zich bij bisschop Slater in Port-Louis aan te sluiten. Hij gaat naar Marseille om aan boord te gaan, maar mist de geplande boot en moet er een nemen naar Saint-Denis de la Réunion, vanwaar hij zich bij Mauritius zal voegen. Nadat hij begin juli 1828 was vertrokken, arriveerde hij op 13 november op Île Bourbon (Réunion), waar de aanwezigheid van de voormalige kapelaan van Napoleon talloze vragen oproep, zoals bericht in de plaatselijke pers blijft op Sint-Helena niet onopgemerkt. Zes maanden eerder had de doortocht door 'Bourbon' ,et aan boord Hudson Lowe, die van Ceylon naar Engeland terugkeerde, daar sterke demonstraties van vijandigheid uitgelokt. Buonavita wordt ontvangen door de beste samenleving op het eiland, die niet nalaat, evenals de lokale pers, hem vragen te stellen. Hij reageert niet zonder humor: 'Monsieur l'abbé, denkt u dat Napoleon in het paradijs is? - Als hij me alles vertelde, zeker!'

Uiteindelijk arriveerde hij op 10 december in Port Louis, de hoofdstad van Mauritius, waar bisschop Slater even verrast was door de leeftijd van deze rekrut als gevleid door zijn bekendheid. Mgr Buonavita wordt benoemd tot vicaris van de Saint-Louis-parochie van Port-Louis, benoemd door de gouverneur. Nadat hij, misschien dankzij het klimaat, zijn fysieke situatie had hersteld, toonde hij grote energie, reisde hij over het eiland en doopte uit alle macht. Hij werd al snel een bekende en gewaardeerde persoonlijkheid. Zozeer zelfs dat in juni 1832, toen bisschop Slater, ziek, besloot terug te keren naar Groot-Brittannië , hij voorstelde om bisschop Buonavita het interim-apostolisch vicariaat toe te vertrouwen tot de komst van een opvolger, benoemd door Rome en aanvaard door Londen. De gouverneur verzet zich hiertegen en weigert deze functie door een vreemdeling te laten vervullen. Tot februari 1833 vervulde Buonavita niettemin het ambt onder de dekmantel van een priester van Britse afkomst, die niet door Rome was benoemd en hij liet daar zijn laatste kracht achter. Bisschop Buonavita trok zich vervolgens terug in de kleine woongemeente Pamplemousses, ten noorden van Port-Louis, waar hij verbleef bij juffrouw Louise Jacob de Cordemoy, uit een oud gezin, dat een gouverneur had geleverd van Isle de France. Hij stierf daar op 2 november 1833, 81 jaar oud. Door zijn begrafenis in de Saint-Louis-kerk aan te kondigen, onderstreepte de plaatselijke pers dat de inwoners van Mauritius deze eerbiedwaardige geestelijke het respect en de gehechtheid gaven, die zijn deugden en zijn nobele toewijding ondanks tegenslagen verdienden. Zijn lichaam werd teruggebracht naar Pamplemousses en begraven op de begraafplaats, vlakbij de Saint-François-kerk, de oudste op het eiland..

Aan het bed van de stervende keizer

Na het vertrek van Buonavita leefde Napoleon nog zeven weken zonder praktisch zijn bed te verlaten. Vanaf 12 april dicteerde hij zijn testament aan Montholon voordat hij het zelf kopieerde. Braken, klysma's, pijn, verbaal delirium, perioden van helderheid en lethargie volgen elkaar op. Tot 26 april dicteerde en ondertekende hij een reeks codicils bij zijn testament en vroeg pater Vignali om zijn handtekening op de zegels van het origineel te plaatsen. Het bed van de patiënt wordt overgebracht naar de woonkamer; de keizer voelt zijn einde naderen en, volgens Bertrand, droomt hij er soms van Kléber, Lannes, Bessières, Duroc, Ney, Murat, Berthier te vinden, soms lijkt het alsof hij zegt dat er niets meer is. Hij zorgde er echter voor dat hij als inleiding op zijn testament de traditionele formule schreef: ik sterf in de katholieke, apostolische en Romeinse religie waarin ik meer dan vijftig jaar geleden werd

geboren. Hij vraagt aan abt Vignali of hij bekend is met de dienst in een chapel-ardante, draagt hem op om vanaf het moment van zijn overlijden begrafenisdiensten te houden bij het altaar, dat in zijn kamer is opgesteld en een voortdurende gebedswake te organiseren. Zeker is dat Napoleon een paar dagen voor zijn dood een privégesprek (bekentenis?) had met abt Vignali en die hem waarschijnlijk een extreme zalving toediende. Deze scène speelt zich af tussen 1 en 2 uur 's middags, maar er bestaat twijfel over de exacte datum.

Antommarchi (die in 1825 publiceerde) plaatst deze gebeurtenis op 3 mei, vlak voor de toediening van een dosis van tien korrels calomel op verzoek van de Britse artsen, die voor consultatie waren opgeroepen. Marchand, die twintig jaar later zijn memoires schreef, met de memoires van Antommarchi open op zijn bureau, nam deze datum over en voegde er enkele eigen details aan toe. Maar in zijn dagelijkse 'Cahiers' plaatst Bertrand de scène op 1 mei, waarmee hij aangeeft, dat de keizer ook de wens had geuit om de communie te ontvangen, maar dat de toestand van zijn maag dit niet toeliet. De Mameluk Ali gaat in dezelfde richting: vijf of zes dagen voor zijn dood riep de keizer, die toen in de woonkamer verbleef, abt Vignali en had een onderhoud met hem. Het was avond, voor zover ik me kan herinneren. Weten wat er tijdens dat onderhoud gebeurde, weet niemand. Er werd echter gemeld, dat het de bedoeling van de keizer was om aan het publiek bekend te maken, dat hij was bediend of dat hij zijn toewijding had verricht. Meneer Vignali nam de waarheid mee het graf in. » Vignali woonde de dood bij met alle metgezellen, was getuige van de autopsie en hield vervolgens missen en gebeden in de begrafenisruimte van de avond van 6 mei tot de ochtend van 9 mei, zoals opgemerkt door de meubelhandelaar Darling, die verantwoordelijk was voor de voorbereiding van de begrafenis: 'Vooraan van het altaar, een platform één trede hoog, waarop de priester M. Vignali gekleed in zijn kazuifel klom en een pater noster reciteerde toen iemand van het katholieke geloof kwam om het avondmaal vragen.' Op 9 mei om 10.00 uur hield Vignali de begrafenis en nam vervolgens de leiding in het begrafenisproces dat afdaalde richting Hutt's Gate en de Vallei van de Geraniums, waar het graf was gegraven. Naast hem draagt de jonge Henri Bertrand het wijwatervat en de wijkwast, terwijl zijn broer Napoléon Bertrand, Marchand, Montholon en Bertrand de linten van de kist vast. Het Britse garnizoen betuigt onderweg eer. Er wordt niet gesproken, Vignali zegent het graf en zegt de laatste gebeden voordat een zware plaat de viervoudige kist aan het zicht onttrekt en de begrafenis afsluit. De abt zal de heropening, negentien jaar later, niet bijwonen.

De religieuze gevoelens van Napoleon

Door een kapelaan aan te vragen, de zondagsmis in Longwood te laten vieren, een extreme zalving te ontvangen en zijn religieuze begrafenis te plannen, gaf Napoleon duidelijk blijk van zijn verlangen om de normen van de Kerk op dit gebied te respecteren. Dit werd vervolgens door zijn metgezellen geïnterpreteerd als de houding van een agnost, die zich overgeeft aan de wetenschap van Pascal. In het klimaat van religieuze renaissance, geïnspireerd door het genie van het christendom en terugkeer naar de morele orde van de jaren dertig en veertig van de negentiende eeuw, werd deze interpretatie niet langer voldoende geacht. Een zekere Chevalier de Beauterne beloofde aan te tonen dat Napoleon, lang voor zijn laatste momenten, diepe gevoelens van geloof en vroomheid had getoond. Hij kreeg de steun van generaal de Montholon, die vervolgens in Ham werd vastgehouden, die ermee instemde in dezelfde zin te getuigen. Montholon is de enige die melding maakt van een geheim gesprek tussen de keizer en abt Vignali op 20 april: 'Deze nacht, rond één uur, uitte de keizer mij de wens om met abt Vignali te praten en vroeg mij hem te laten komen en voegde eraan toe: 'Je gaat ons verlaten, maar je komt terug, zodra hij mijn kamer heeft verlaten. Zorg ervoor dat niemand weet dat ik hem gisteravond heb gezien.' 'Ik gehoorzaamde, pater Vignali bleef een uur bij de keizer.

Toen ik terugkwam, was de keizer erg kalm. Zijn stem vertoonde geen emotie; hij sprak een paar ogenblikken over religie, vroeg me om zijn drankje en viel in slaap.’ Vervolgens bevestigt Montholon de datum van 1 mei voor een tweede onderhoud en de bediening van de extreme zalving: ‘Vanochtend, toen ik de keizer verliet nadat ik meer dan twee uur zijn dictaat had geschreven, zei hij dat ik pater Vignali naar hem toe moest sturen. Een uur later werd de kapel opgebouwd en begon de kapelaan met het veertig uur durende gebed’. Sinds 1840 heeft Montholon geen kans gemist om de loyaliteit van Bertrand in twijfel te trekken, die volgens hem er tijdens het laatste jaar van gevangenschap alleen maar aan dacht om met zijn vrouw naar Europa terug te keren. Hij zei ook dat Bertrand zich ertegen had verzet, dat Vignali een voortdurende religieuze dienst zou houden gedurende de laatste vijf dagen van het leven van de keizer en dat hij de kapel had laten ontmantelen en het een kapucinade noemde. Beauterne maakt op gewelddadige wijze misbruik van dit vermeende incident. Tot het punt dat Marchand, doorgaans afgemeten en voorzichtig in zijn opmerkingen, het nodig achtte een opmerking over dit onderwerp toe te voegen aan zijn memoires: ‘Ik moet zeggen dat tot op de dag van vandaag niets mij heeft onthuld dat hij [Napoleon, de April 20] dacht aan het vervullen van deze plicht waarover de heer de Beauterne spreekt. Meer heb ik hem niet verteld, aangezien hij meldt dat generaal Bertrand, toen hij op een dag de keizer verliet, zijn schouders ophaalde en de woorden ‘Kapucijn’ mompelde. De auteur van dit werk streeft ernaar het eervolle karakter van graaf Bertrand aan te tasten, door te proberen hem voor te stellen als een man die de laatste momenten van de keizer vol bitterheid maakte [...]. De auteur schrijft aan de keizer gedachten toe, die niet de zijne zijn, een taal die niet de zijne is, hij maakt hem op zijn eigen manier christelijk en niet zoals we hem kenden, noch in Parijs, noch in het buitenland, op het eiland Elba, of op Sint-Helena. Dhr. De Beauterne was verkeerd geïnformeerd of rapporteerde verkeerd wat er tegen hem werd gezegd, net als hij bij mij doet. Beauterne behandelt mensen als Gourgaud of Las Cases, die beweerden dat Napoleon geen diepe overtuiging had in religieuze zaken, als ongelovigen en aarzelt niet om te bevestigen.’ De edelste eigenschappen van goddelijkheid zijn duidelijk geschreven en weerspiegeld in dit illustere individu. Hij had de missie om de plannen van de hemel met de wereld te beschermen en te verwezenlijken. Het was de Voorzienigheid, die alle ogen naar zich toe trok en die de weg vrijmaakte voor een ongelooflijke verheffing, het rechtzetten van de geest, de hervorming van de moraal, de regeneratie van de samenleving [...]. De bezwaren tegen de oprechtheid van het religieuze geloof van de keizer zijn eerder schijnbaar dan reëel, meer ideaal dan positief. Omdat hij de meningsverschillen van Napoleon met de Heilige Stoel niet kon negeren, concludeerde Beauterne: ‘Hij vernederde zichzelf, hij verzoende zich met God, hij vernietigde zichzelf in zijn aanwezigheid, net zo goed als hij zichzelf voor de mensen had verheven. Deze grote man stierf berouwvol in de armen van religie. De mis is gezegd.’

Terugkeer van Vignali naar Corsica

Vignali ging op 27 mei met zijn metgezellen aan boord van de ‘Camel’ en arriveerde vijftien dagen later in Londen, potentieel rijk met de erfenis van honderdduizend frank, die op zijn naam stond in het keizerlijke testament: Aan Abbé Vignali, honderdduizend frank Ik wil dat hij zijn huis bouwt in de buurt van Ponte Nuovo di Rustino.’ Hij heeft voldoende met de keizer gesproken over zijn wens om op deze plek te bouwen op land van zijn familie en hoopt deze wens te verwezenlijken. Hij ging naar Parijs en vervolgens naar Rome, waar hij zeer goed werd ontvangen door Madame Mère en de kardinaal aan wie hij de laatste dagen van de keizer en de voorwaarden van zijn begrafenis vertelde. Hij treft daar mgr. Buonavita, Madame Mère nodigt hem uit voor een verblijf in haar landhuis in Albano. In april 1823 keerde hij terug naar Bisinchi voordat hij naar Parijs ging, omdat de regulering van het keizerlijke testament grote moeilijkheden opleverde tussen de bankier Laffitte, houder van de

fondsen en de executeurs-testamentairs Bertrand, Montholon en Marchand. Maar in feite is het Montholon, die de onderhandelingen en de distributie van deposito's leidt. Pater Vignali maakte vervolgens de fout van zijn leven door Montholon een volmacht te geven om het hem toekomende geld te ontvangen. Daarna keert hij rustig terug naar zijn gehucht om te genieten van de Corsicaanse landschappen. In Vignale, op 20 meter van zijn huis, staat een kleine kapel waar hij de mis kan opdragen zonder zelfs maar naar het dorp te gaan. Toen de schilder von Steuben het beroemde schilderij van de dood van Napoleon maakte, omringd door zijn hele familie, spoorde de voormalige butler Coursot Vignali per post aan om een schets van zijn portret naar de schilder te sturen. Hij zal nalaten het zo goed te doen dat Steuben, bij gebrek aan gezicht, Vignali zal vertegenwoordigen, van achteren gezien (uiterst links op het schilderij)! Toen in 1826 een arbitrage de verdeling van de Laffitte-fondsen regelde en 94.721 frank aan Vignali toekende, verwachtte hij de aanvulling te ontvangen op de aanbetaling van 36.000 frank, die Montholon hem had betaald. Maar hij ziet niets aankomen. Vervolgens richt hij zich tot Bertrand en Marchand, die de delicate financiële situatie van Montholon, die op de rand van een faillissement staat, niet voor hem verborgen houden. Hij is niet de enige die op deze manier is bedrogen. Bertrand schreef hem in juni 1829: 'Deze schulden zijn in werkelijkheid in een speciaal geval, dat vooral de eer van generaal Montholon betreft.' Marchand wijst zichzelf af: "Ik kan geen verantwoordelijkheid nemen voor de verwijten die u aan de heer graaf de Montholon richt, hoewel ze zijn verdiend. Deze kwestie is delicaat en ik heb er geen zin in om als derde partij hierin te treden.' Na het faillissement van Montholon en de inbeslagname van het kasteel, dat zijn schoonvader Sémonville had willen verpanden om zijn verplichtingen na te komen, hoopt Vignali nog steeds een paar kruimels te bemachtigen, neemt vervolgens ontslag. Hij verliet het bouwproject in Ponte-Novo en bleef in het ouderlijk huis in Vignale wonen. Hier zal hij de dood vinden

Gemeentelijke strijd in Bisinchi

In de 17e en 18e eeuw hadden de Corsicanen er een gewoonte van gemaakt om hun politieke of familiale geschillen op te lossen door middel van moordaanslagen, die zich van generatie op generatie herhaalden. In dit gebied waren de inwoners van Rostino bijzonder actief en de naam Bisinchi komt regelmatig terug in de verhalen over wraakacties. Er was vooral sprake van een duidelijke tegenstelling tussen de boeren van Vignale en de fokkers van Bisinchi. Toen Napoleon in 1811 de twee Corsicaanse departementen verenigde en zijn geboorteplaats Ajaccio als één prefectuur vestigde, beleefde de Bastiais-clan van Sébastiani een hoogtepunt. Angelo-Giovanni Vignali, de vader van de abt, verloor vervolgens de functie van burgemeester van Bisinchi, vervangen door Angelo-Matteo Luccioni, vervolgens Anton-Battista Canacci van 1816 tot 1821, Gian-Valerio Valeri van 1821 tot 1832, en opnieuw Anton-Battista Canacci van 1832 tot 1835. De Juli-monarchie bracht een herverdeling van politieke kaarten met zich mee. In Bastia staan de Pozzo di Borgo buitenspel en komen de Sébastiani weer op de voorgrond. Begin 1836 werd Angelo-Giovanni opnieuw burgemeester van Bisinchi. Een van zijn eerste daden was het eisen van verantwoordelijkheid van de twee vorige burgemeesters, wat werd beschouwd als een gebaar van verzet en zelfs als een provocatie, die hun fijngevoeligheid en welwillendheid ondermijnde. Canacci en Valeri verbergen hun woede niet en verklaren dat ze pater Vignali ervan verdenken dat hij, net als zijn vader, aan de oorsprong van deze zaak staat, gesteund door de onderprefect van Corte, die een brief stuurt met het verzoek dat de rekeningen van de gemeente Bisinchi worden geverifieerd, dat het gebruik van bepaalde hoeveelheden wordt verduidelijkt. Canacci, die bijzonder boos was, zou hebben verklaard dat de priester ons te veel heeft aangedaan. Hij moet een slecht einde hebben [mala morte]. Op 5 juni 1836 vond een bijzonder stormachtige gemeenteraadsvergadering plaats. Op 14 juni werd pater Vignali dood aangetroffen voor het

open raam van zijn kamer op de tweede verdieping van zijn huis. Hij werd in zijn hoofd geschoten, terwijl hij de luiken sloot zonder zijn kaars uit te doven. De dag ervoor, tussen 10 en 11 uur 's avonds, hoorde het hele gehucht het schot, maar er kwam duidelijk niemand naar buiten. De gendarmes beginnen het onderzoek, maar de verdenkingen van de bevolking vallen onmiddellijk op Sextius Valeri en Alexandre Canacci, de zonen van de voormalige burgemeesters, zelf zeer bevriend met Ours-François Luccioni, wiens huis tegenover het huis staat. Het is duidelijk dat de schutter zichzelf in de hoek van een steegje aan de rand van Casa Luccioni had opgesteld en misschien zelfs vanuit een hoek had geschoten vanuit een klein raam van dit huis dat uitkeek op de steeg. Dus toen Sextius Valeri en Alexandre Canacci naar Casa Vignali gingen om hun condoleances te betuigen, werden ze gewelddadig aangevallen; ze besluiten wijselijk zich terug te trekken op de berg Ortoprio. De drie vermeende medeplichtigen werden op 23 december 1837 berecht door het Hof van Assisen van Bastia, maar alleen Ours-François Luccioni was aanwezig. De jury sprak hem vrij wegens gebrek aan bewijs en getuigen.

De vendetta gaat door

Vader Vignali had een jongere broer, Angelo-Rutilius, en een zus genaamd Roxana. De tweede zoon Valeri, genaamd Fortuné, steekt zijn voornemen niet onder stoelen of banken om de laatste Vignali te elimineren om de eer van zijn familie te wreken. Vader Vignali haast zich om zijn dochter uit te huwelijken aan Antoine François Giannettini om te voorkomen dat ze wordt ontvoerd (of erger) en Rutilius verlaat het gehucht Vignale niet meer. Op 20 mei 1838 echter Rutilius moet naar een van zijn wijngaarden in de vallei en op de terugweg stopt hij bij de kerk van Bisinchi om de zegening bij te wonen. Onmiddellijk geïnformeerd zal Fortuné Valeri bij de uitgang van het dorp staan in het gezelschap van een jonge man genaamd Ange-Mathieu Casabianca. Ze laten Rutilius passeren, die wordt vergezeld door een vriend genaamd Paoli, omdat er twee jonge meisjes onderweg zijn. Via een kortere weg zullen ze hogerop op een kruispunt op de wandelaars wachten. Ondanks de aanwezigheid van Paoli vuurt Valeri een pistoolschot in de nieren van Rutilius, waarbij deze dodelijk gewond raakt en vlucht, gevolgd door Casabianca, die zijn pistool niet heeft getrokken. Deze tweede moord veroorzaakt grote emoties en de gendarmes tonen eindelijk ijver om de drie mannen op de vlucht te vinden. Ze arresteerden Alexandre Canacci, die op 11 maart 1839 door het Hof van Assisen van Bastia werd berecht wegens de moord op de abt. De juryleden waren echter terughoudend met het uitspreken van een vonnis, uit angst voor een hernieuwde vendetta en uit angst voor hun eigen veiligheid. Canacci wordt verdedigd door Me Philippe de Caraffa, een beroemde advocaat en politicus uit Bastia, die de situatie vakkundig uitbuit. Hieruit blijkt, dat de vergadering van de gemeenteraad, die aan de oorsprong lag van de tragedie, was bijeengeroepen op uitdrukkelijk verzoek van de sub-prefect van Corte. De Valeri en de Canacci hadden dus geen reden om wrok tegen de Vignali te koesteren en een aanslag op het leven van de abt te ondernemen. Deze misleidende redenering overtuigde de juryleden en Canacci werd vrijgesproken. Als gevolg hiervan werd de procedure tegen Sextius Valeri, die zich in dezelfde situatie bevond, gestaakt en was er geen sprake meer van de moord op de abt. Fortuné Valeri (op de vlucht) bleef aangeklaagd voor de moord op Rutilius. Mathieu Casabianca, die zijn zaak van ondergeschikt belang achtte, aangezien hij niet eens zijn wapen had getrokken. Eind 1839 werden ze berecht door het Hof van Assisen van Bastia en Casabianca, waarbij ze voor alles betaalden en twintig jaar dwangarbeid kregen. Het vonnis werd vernietigd door het Hof van Cassatie en Casabianca werd op 27 juni 1840 opnieuw berecht door het Assisenhof van Bouches-du-Rhône in Aix-en-Provence. Het aanvankelijke vonnis wordt bevestigd en Casabianca gaat de gevangenis in. Zo komt op juridisch vlak een

einde aan de zaak van de dubbele moord op de gebroeders Vignali, aangezien Fortuné Valeri in 1848 altijd op de lijst van lastposten van het departement Corsica zal verschijnen.

De opvolging van Abbé Vignali

Abt Vignali was de bewaarder van de voorwerpen van aanbidding, die door Madame Mère en kardinaal Fesch werden aangeboden (kelk, ciborie, pateen, kruiken, kandelaars) en die de 'keizerlijke kapel' van Longwood vormden, die hij op 15 oktober aan de koning van Rome moest overhandigen. dag van diens zestiende verjaardag. Natuurlijk kon hij deze missie niet uitvoeren. Het lijkt erop dat Rutilius Vignali net zo naïef was als zijn broer de abt, omdat hij deze voorwerpen na diens dood toevertrouwde aan een zekere Pieraggi, die naar Londen ging en die beloofde ze aan koning Jozef aan te bieden, in ruil voor een eerlijke vergoeding. Drie jaar later, na de dood van Rutilius, was er nog steeds geen nieuws over deze operatie. Giovanni Vignali, vader van de twee overleden broers, diende een klacht in wegens vertrouwensbreuk en er werd vernomen dat Pieraggi de voorwerpen op de Mont-de-Piété in Parijs had verpand voor een persoonlijke lening. Er volgde een lang proces in Corte in 1839, en vervolgens in Parijs van 1840 tot 1851. De voorwerpen werden teruggevonden door de hertog van Padua, executeur-testamentair van Madame Mère, en vervolgens gegeven aan prins Victor en zijn zoon prins Napoleon, die ze in 1851 nalieten aan de Staat. Ze worden heden bewaard in het Château de Malmaison. Tot de persoonlijke bezittingen van pater Vignali behoorden zijn eigen religieuze voorwerpen, zijn priestergewaden, de tafelkleden en kleedjes van het Longwood-altaar, zijn brieven en documenten, souvenirs die uit Sint-Helena waren meegebracht, bestek en pauken met de figuur van de keizer, het overhemd van Napoleon, broeken en zakdoeken, het onvermijdbare haar en baardhaar van de keizer... en een pees die dokter Antommarchi heeft weggenomen ten tijde van de autopsie. Na de dood van Giovanni Vignali kwamen deze voorwerpen in de handen van zijn dochter. Roxana trouwde met Giannettini en vervolgens van haar enige zoon, Charles Maria Giannettini, die burgemeester van Bisinchi was van 1855 tot 1865 en van 1870 tot 1919. Zonder mannelijke nakomelingen, verkocht deze Giannettini ze in 1916 aan een verzamelaar uit Philadelphia, dokter Rosenbach. Het grootste deel van deze collectie, met name de brieven, documenten, priesterlijke sieraden en souvenirs van de abt, keerde zestig jaar later terug naar Frankrijk om voor openbare verkoop te worden verspreid in Drouot Rive gauche op 26 oktober 1977. De abt werd begraven in het monumentale familiegraf, gelegen op privéterrein onder het gehucht Vignale. De plaats, bekroond door twee cipressen, is bekend maar ontoegankelijk, omdat deze al meer dan dertig jaar verlaten is en volledig is overwoekerd door vegetatie. Een bezoeker meldde in 1980, dat het gewelf van het monument was ingestort. Zal het graf van degene, die de laatste sacramenten toediende aan de keizer, die zijn laatste gedachten optekende, op een dag worden opgeruimd en hersteld? Terug van de begraafplaats Pamplemousses op Mauritius ging ik naar het gehucht Vignale. Ik liep rond de kapel waar pater Vignali zijn mis opdroeg, beklom een klein steegje en, leunend tegen een hoek van de muren, richtte ik... mijn camera op een raam met vervallen luiken, op de tweede verdieping van het huis aan de overkant, dromend van het contrasterende lot van twee metgezellen van Sint-Helena, nu beter bekend.

Bibliografie

Dominique Bonavita, *Antonio Bonavita, Premier Aumônier de Napoléon à Sainte-Hélène*, Nîmes, Éditions Lacour, 2004.

Amédée Nagapen, *Histoire de l'Église, Ile de France-Ile Maurice, 1721-1968*, Ile de Maurice, Diocèse de Port-Louis, 1996.

Jean Guerrini-Graziani, *L'assassinat en Corse de l'abbé Vignali*, 1982.
Étude consultable à Ajaccio, Archive départementale Archieven du Corse du Sud.

The Rosenbach Company, *Description of the Vignali Collection of Relics of Napoleon relikwieën van Napoleon*, 1924

Catalogue vente Drouot, 26 oktober 1977.

Stephen Wilson, *Feuding, CoRuzie, conflict ans Banditry in the nineteenh century Corsica*, Cambridge University Press, 1988.